

Rafael Caria: llengua i identitat

El passat 9 d'abril ens deixava el poeta i intel·lectual alguerès i membre de l'Institut d'Estudis Catalans, Rafael Caria.

Jesús Huguet

Membre del Consell Valencià de Cultura

La primera vegada que en un aeroport italià s'utilitzà per la megafonia el català va ser a l'Alguer. Qui ho va propiciar era un jove militant sindicalista conegut per la seua afició a la poesia i als estudis etnològics de la seua ciutat. Era, evidentment, Rafael Caria. Trencar la uniformitat pública de l'italià com a única llengua aeroportuària (excloent-ne l'anglès) li va costar escarment i part del sou.

Rafael Caria ha estat el militant més

activista de la llengua catalana a la població de l'illa de Sardenya. A partir d'ell, i amb les lògiques i tradicionals divisions de les societats mediterrànies, un munt de persones i entitats han fet reviscolar la llengua pròpia de l'Alguer fins a elevar-la a la condició d'element essencial de la identitat de la ciutat. Actualment, la cultura algueresa no pot entendre's sense el pòsit que l'agermana amb la cultura catalana en general. Sens dubte, abans de Caria hi havia hagut intents, alguns de ben il·lustres, que havien fet del català el mitjà vehicular, però ha estat amb el nostre personatge quan l'ús cívic i literari de la llengua ha tingut, aquestes darreres dècades, un protagonisme social rellevant.

Però l'obra de Caria va més enllà de l'estricta d'animador cultural o social. Les seues poesies, especialment *Els Asfòdels*, i la seua tasca sociolingüística són un referent de la literatura

algueresa, i catalana en general, en molt de temps. El seu diccionari sobre el món mariner, el de la fauna o el de la toponímia algueresos són eines imprescindibles no solament per a conèixer el riquíssim espai sard, sinó la múltiple i variada realitat de la llengua. La publicació de la *Revista de l'Alguer*, l'intent més ambiciós de pluralitat intel·lectual i temàtica fet a l'illa.

Hi ha un capítol de la vida de Rafael Caria, un capítol que el temps ha volgut tancar escaientment, que va ser transcendent per a ell i per a la seua obra: l'amistat amb la compositora Matilde Salvador. Es van conèixer a Barcelona en un certamen de cors (Rafael era un destacat membre del Cor de l'Alguer), en què la peça obligada era una cançó de Miquel Duran de València, "Cant a la terra nadiua", musicada per Matilde. Matilde recordava que el Cor de l'Alguer no era el més entonat ni el més profes-

